

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Климент Минев Найденов – ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“
(председател на Научното жури, утвърдено със Заповед на Ректора на СУ „Св.
Кл.Охридски“ № РД 38-103/11.02.2020 г. и видоизменена със Заповед № РД 38
191/14.05.2020 г.

Научна област – 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление – 4.4. Науки за земята (География на
населението и селищата – Регионално развитие)

Научно звено: Катедра „Регионално развитие“ при ГГФ на СУ „Св. Кл. Охридски“

Тема: „ **Икономгеографското състояние като фактор при формирането на
стратегически цели на ниво NUTS 3 в Република България**”

Редовен докторант: Цонка Александрова Игнатова

Научен ръководител: доц. д-р Тони Драганов Трайков

1. ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА

Цонка Александрова Игнатова завършва бакалавърска степен по „Политология“ в УНСС през 2009 г. През 2012 г. се дипломира като магистър по „Политически мениджмънт“ в СУ „Св.Климент Охридски. Цонка Игнатова владее свободно английски език и използва немски. Редовният докторант притежава богат опит за работа в екип с различни социални групи. Тя притежава много добри компютърни умения и компетенции. Отлично владее MS Office, използва Photo Shop, Adobe Reader.

2. ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТУРАТА

Със Заповед РД 20-111/17.01.2017 г. Цонка Александрова Игнатова е зачислена на редовна докторантура по професионално направление 4.4. Науки за земята, докторска програма „География на населението и селищата“ към

катедра „Регионално развитие“ на ГГФ на СУ, считано от 01.02.2017 г. до 01.02.2020 г. За научен ръководител е определен доц. д-р Климент Минев Найденов, а от 12.02.2019 г. научен ръководител е доц. д-р Тони Драганов Трайков. Редовният докторант към ГГФ на СУ е отчислена с право на защита поради изтекъл срок, считано от 01.02.2020 г.

Научното жури е в състав:

Вътрешни членове:

доц. д-р Климент Найденов -рецензент

доц. д-р Тони Трайков (научен ръководител)

Външни членове:

проф. д-р Румен Янков – ВТУ - рецензент

Доц. д-р Камен Петров - УНСС

Доц. д-р Ивайло Владев - ШУ

3. ДАННИ ЗА ДИСЕРТАЦИЯТА И АВТОРЕФЕРАТА

Дисертационният труд на тема: „Икономгеографското състояние като фактор при формирането на стратегически цели на ниво NUTS 3 в Република България е с обем от 185 с. В него са включени 165 стр. основен текст, 18 стр. приложения (анкета) и списък с използваната литература - 97 заглавия на кирилица, 64 – на латиница и 42 интернет сайта. Използвани са 28 таблици и 24 фигури. Дисертационния труд е разпределен в уводна част, 3 основни глави и заключение. Като цяло текста е разработен в логическа последователност. В увода са посочени целта, обектът, предметът, методите, задачи, изследователска хипотеза. Целта като цяло има нужда да се редактира.

Глава I съдържа шест подглави в които са изяснени теоретични въпроси на възникването и развитието на административно-териториалното деление на България през различните исторически периоди от нейното съществуване. Задълбочено са разгледани промените след Освобождението на България, като е обърнато специално внимание на промените през 90-те години на ХХ век. Главата е прекалено обемиста и се нуждае от съкращаване. В края на главата са изведени съответните изводи, като авторката твърди, че От извършения исторически преглед може да се направи извод, че след Освобождението функциониращите 28 области приети с последното изменение в Конституцията

играят основна роля повече от 140 години и налагат политиката на местно, регионално и националното ниво. Същр нейно твърдение, защитено от направения анализ е че, определянето на области и административни центрове на територията на България, в периоди на военно, следвоенно време, както и на периоди на централно планово управление и пазарна икономика, маркира изминалия път на защитени национални интереси, запазване на суверенитет и определяне на политически курсове.

Глава II е с обем от 73 стр. и е озаглавена “Класификация и определяне на стратегическите цели на NUTS в Република България”. В нея са разгледани чрез кратък социално – икономически анализ на районите от ниво 2, като на тази база са направени изводи за социално-икономическата ситуация в районите за планиране, а от там и SWOT анализ за всеки един от тях. Подробно е разгледано понятието “регион“ в специализираната научна литература. Следи с задълбочен анализ докторантът изтъква, че основните проблеми на районите са свързани с застаряващ население, отрицателен прираст на населението, намаляване броя на лицата в работоспособна възраст, намаляване на квалифицирани кадри и работна ръка с подходящи за регионалната икономика знания и умения, липса на политики, ориентирани към малкия и среден бизнес, не достатъчното използване на изградените транспортни коридори и съоръжения с цел привличане на нови инвестиции и слабо функциониране на големите промишлени предприятия и замиращи функции на сектор земеделие. Извършеният кратък социално – икономически анализ и направената кратка ретроспекция на районите дава основна рамка към която да се определят процеси за развитие на силните страни и отстраняване на слабостите при формиране на трайно устойчиво развитие на административните центрове. Приоритетното финансиране на проекти с национално и регионално значение в областта на транспортната, инфраструктура и земеделието ще имат положително отражение върху добрата пространствена микро и макро икономическа рамка на районите. Изведени са и приоритети за бъдещото развитие. Като пропуск може да се отбележи неизползването на квантифициран SWOT-анализ. Това щеше да даде възможност за ранжиране по значение на установените силни и слаби страни, възможности и заплахи.

Глава III „Формиране на стратегически цели на ниво NURS 3 в Република България“ се явява основна в работата и е с най-голям практико-приложен

принос. В нея е направен анализ и са направени конкретни препоръки и предложения за оптимизиране на регионалното планиране на ниво NUTS 3. Авторката се съгласява с други автори, че За подобряването на демографското състояние и междурегионалните различия важно място трябва да се отдели на стратегическото пространствено и градоустройствено планиране, особено по отношение на възможностите, то да бъде обвързано с прилагането на целенасочена инвестиционна програма, при която съществено място да бъде отредено върху създаването на възможности за подобряване на демографската ситуация. Тя достига до извода, че социално – икономическото развитие на областите на ниво NUTS 3 в Република България трябва да бъде базирано почти изцяло на увеличаване на чуждите преки инвестиции, увеличаване на минималната работна заплата, намаляване процента на безработица, намаляване процента на заселване от малките към големите населени места и спиране на силния миграционен поток посока страни от Европейския съюз. Също така, е отчетено, че освен усвояването на средства от европейски програми, управленското тяло трябва да работи усилено върху социалните проблеми на обществото и намаляването на регресивните демографски показатели, като смъртност и ниска раждаемост.

Получените резултати от проведеното емпирично изследване са значителни и представляват достоен завършек на изследването.

Заклучението кратко, конкретно и отразява най-съществените обобщения, изводи и приноси моменти на дисертационния труд.

Авторефератът с обем 35 страници, отговаря на съдържанието на дисертационния труд. Той е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р. България и Правилника за неговото приложение.

4. НАУЧНИ ПРИНОСИ

В автореферата са изведени общо 3 научни приноса с общтеоретичен и практико-приложен характер.

1. Направен е опит за критичен анализ на административно-териториалното деление на България.

2. Направен е теоретико-емпиричен анализ на съвременното икономогеографско състояние на районите от ниво NUTS 2
3. Чрез емпирично изследване на базата на метода на анкетата са отбелязани настъпилите промени свързани с регионалното ранжиране на системата NUTS 3 в Република България, открити са връзките при формирането на системи NUTS и отпускането на европейски средства по оперативни програми по отношение на Република България и е направена емпирико – теоретична съпоставка при определянето на стратегически цели от териториален и национален характер и налагането на системата NUTS 3.

Представени в този вид приемам съдържанието на трите приноса. На някои места техното съдържание се нуждае от редакция, която ще доведе до по-доброто им осмисляне и оценяване.

5.ПУБЛИКАЦИИ И УЧАСТИЯ В НАУЧНИ ФОРУМИ

Във връзка с дисертационния труд е представена една публикация:

Tzonka Ignatova - Planning and legal principles in the administrative - territorial division of the Republic of Bulgaria, KNOWLEDGE – International Journal Vol. 22.3, Vrnjacka Banja, Serbia, March, 2018, ISSN 2545-4439, ISSN 1857-923X

6.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Независимо от направените бележки, имайки в предвид големия обем от извършената изследователска работа, постигнатите научнопрактически резултати и приносите на научния труд считам, че изследванията по дисертацията имат необходимия личен принос на докторанта за подобен род разработка. Основният мотив за това са знанията, качествата които притежава и огромният обем от самостоятелно обработена информация съдържаща се в дисертационния труд. В подкрепа на това е и ясната аргументация в дисертационния труд, логически издържаната структура и достоверност на научните тези. Дисертационния труд е осъществен върху ясно определена проблематика с научна и научно-приложна актуалност. Той притежава необходимите качества за присъждане на научнообразователната степен

доктор. Разработената дисертация е убедително доказателство, че Цонка Игнатова притежава способност не само за усвояване и осмисляне на теоретични познания, но и за творческа интерпретация на получените резултати. Тя е положила с отличен успех изпита за докторантския минимум и другите изискуеми от закона изпити. Настоящата дисертация е един логичен завършек на едно научно изследванеч а сериозните знания и умения, приложени както към теорията, така и към практиката показват, че докторанта не само усънено се е справила с поставената от самата нея задача, но е успла да я надгради.

Предвид на достойнствата на дисертационния труд и имайки предвид гореизложеното считам, че кандидатът отговаря на изискванията на за придобиване на ОНС „доктор“. Поради което си позволявам да предложа на Уважаемите членове на Научното жури да присъдят на редовния докторант Цонка Александрова Игнатова образователната и научна степен „доктор“.

доц. д-р Климент М. Найденов

София, 27.05.2020 г.